

Medžiaginio ir kultūrinio tarybinės liaudies gyvenimo lygio pakilimas 1946-1950 m. m. penkmetyje

Ketvirtasis stalininis penkmečio planas numato likviduoti karo padarintus darbo žmonių būityje, pakelti jų suvartojimo lygį, sukurti šalyje pagrindinių platus vartojimo reikmenų gausumą.

1946-1950 m. m. penkmečio planas numato žymų liaudies pajamų augimą ir jų prieštartinio lygio viršijimą 1950 m. daugiau kaip 30%. Caro Rusijos lygį liaudies pajamos 1913 m. sudarė tik 21 milijardą rublių; Tarybų Sąjungoje jos 1940 m. siekė 128,3 milijardo rublių, o 1950 m. jos išaugs iki 177 milijardą rublių. Tų pajamų suvartojimo fondas, t. y. ta jų dalis, kuri paskirta miesto ir kaimo darbo žmonių kultūriniams — buitiniams poreikiams (be valstybinių miestų statybai), sudarys 1950 m. 106 milijardus rublių, arba 2,6 karto viršys 1940 m. lygį.

1946-1950 m. m. penkmečio planas numato platus vartojimo prekių gamybos augimą kasmet vidutiniškai 17%. 1950 m. bus padidinta: medvilninių audinių 4,7 milijarde metrų, vilnonių audinių — 159,4 milijonu metre, šilkinų audinių 141 milijonas metrų, kojų — 580 milijonų porų, odinės avalynės — 240 milijonų porų. Maisto pramonė bus pagaminta: mėsos produktų — 1300 tūkstančių tonų, aliejaus — 880 tūkstančių tonų, sviesto — 275 tūkstančiai tonų ir žuvies produktų — 2200 tūkstančių tonų. 1950 m. bus pagaminta darbe žmonėms daugiau, kaip 1 milijonas dviračių, 135 tūkstančiai motociklų, 7,4 milijono laikrodžių, 1 milijonas priemonių 925 tūkstančiai radio priemonių, 450 tūkstančių siuvamųjų mašinų, 600 tūkstančių foto aparatų, baidų už 1,2 milijardo rublių ir t. t. Tokių bėdų bus pasiektas žvūmus ir eikar nne maisto produktų ir pramoninių prekių suvartojimo ly-

gio viršijimas: maisto prekių rinkos fondai padidės palyginami su 1940 m. — 23%. o pramoninių prekių fondai — 36%. Valstybinės ir kooperatinės prekybos prekių apyvarta 1950 m. pasieks 275 milijardai rublių, kas viršija 1940 m. apyvartą — 28%.

Vokiškieji fašistai sunaikino okupuotoje teritorijoje daugiau kaip 6 milijonus gyvenamųjų namų, palikdami be pastogės daugiau kaip 25 milijonus žmonių. Penkmečio planas numato atstatyti sugriautą miestų ir kaimų gyvenamąjį fondą išvauduotuose rajonuose, o taip pat statyti naujus gyvenamuosius namus visoje Tarybų Sąjungos teritorijoje. Iš viso per 1946-1950 m. m. penkmetį numatoma atstatyti ir naujai pastatyti valstybės lėšomis 72,4 milijono kv. metrų gyvenamo plotu, tame tarpe išvauduotose rajonuose — daugiau kaip 33 milijonus kv. metrų. Tai statybai numatyta išleisti 42,3 milijardus rublių. Be valstybinės statybos numatoma pašiūrės darbo žmonių lėšomis suteikiant jiems ilgalaikį valstybinį kreditą, atstatyti ir naujai pastatyti 12 milijonų kv. metrų gyvenamojo plotu, vien išvauduotų rajonų kaimo vietovėse 2.240.000 gyvenamųjų namų. Penkmečio planas numato sukurti naują pramonės šaką — fabrikinę gyvenamųjų namų gamybą 1950 m. tolių namų bus pagaminta 4,2 milijonų kv. metrų.

Fašistiniai greičiai sugriovė okupuotose srityse komunalinį ūkį ir paliko daug milijonų žmonių be elementariųjų patalpų penkmečio planas aumat komunalinio ūkio bei komunalinių patarnavimų atstatymą ir pagerinimą: 16 miestų bus praverstas naujas vandentiekis, 13 miestų — kanalizacija, 8 miestuose — tramvajus 20 ir trolibusai. Miestų transportas gaus dešimtis taks-

tančių naujų tramvajaus va-gonų, trolibusų ir autobusų. Tarybų Sąjunga išleidsia milijniškas lėšas kultūriniam-buitiniams tarybinės liaudies reikalmams: 1950 m. šios lėšos sudarė 108 milijardą rublių, palyginti su 41 milijardu rublių 1940 m.

Per 1946-1950 m. m. penkmetį bus visiškai atkurtas visuotinis mokyklinio amžiaus vaikų pradinis mokymas: 1950 m. pradintų ir nepilnų vidurinių mokyklų skaičius pasieks 193 tūkstančius su 31,8 milijono mokinių. Specialiose vidurinėse mokyklose 1950 m. mokysis 1 280 000 žmonių; studentų skaičius padidės iki 674 tūkstančių žmonių. 1950 m. numatoma vaikų darželiuose 2.260.000 vietų vaikams. Vaikų namus numatoma taip sutvarkyti, kad visi to reikalingi, vaikai galėtų būti juose auklėjami.

Klubų ir masinių bibliotekų skaičius miestuose ir kaimuose 1950 m. prašoks 248.000, kino įrengimų skaičius išaugs 46.700. Žymiai bus išplėstas kinų tinklas kaimuose, bus taip pat plečiama televizija.

Naujajame penkmečio plane, kaip ir ankstesniuose svarbi vieta tenka darbo žmonių sveikatos apsaugai. Lovų skaičius ligoninėse 1950 m. sieks 955.000. Nuolatinių vietų skaičius vaikų lopšeliuose bus padidintas 1950 m. iki 1.251.000, palyginti su 859.000 1940 m. Bus pilnutinal atstatytas kurortų, poilsio namų sanatorijų tinklas. Vietų skaičius vien poilsio namuose ir sanatorijose 1950 m. sieks 450.000.

Naujasis stalininis penkmečio planas numato masinį naujų kvalifikuotų darbininkų įtraukimą į pramonę, transportą, statybą ir žemės ūkį. Tarybų Sąjungos darbininkų ir tarnautojų skaičius kasmet padidės 1.250.000 žmonių ir 1950 m. pasieks 33,5 milij-

on žmonių. Vien tik traktoristų, kombainininkų ir kitų specialistų žemės ūkiui per penkmetį bus paruošta — 2,3 milijonų žmonių, o inžinierinių — techninių specialistų pramonėi — 1.900.000 žmonių;

13,9 milijono darbininkų pakels savo kvalifikacijos netarpiskai gamyboje. Darbininkams ir tarnautojams 1950 m. bus išmokėta atlyginimo už darbą — 252 milijardai rublių palyginti su 162 milijardais rublių

1940 m.; 1950 m. vidutiniai metinis darbininkų ir tarnautojų uždarbis sieks 6 000 rublių ir viršys 1940 m. lygį 48%. Darbo atlyginimas didės kartu su darbo našumo augimu.

Tokiu būdu pirmasis penkmečio planas žymiai pakels gyvenimo lygį. Gyvenimas pasidaris lengvesnis ir žvūmus.

J. Veržbavičius

Valstiečiai vykdo šieno prievole

Š. m. liepos mėn. 23 d. Pandėlio šieno priėmimo punkte didžiausia spastis. Eilėje stovi didžiulė virtinė vežimų. Tai Pandėlio ir Panemunio valsčių valstiečiai, atvežę valstybei šieno prievolę.

— Dabar kaip tik pats geriausias laikas atlikti šieno prievolę, — sako Pandėlio valsč. Jonavos km. naujakuris Mikalėnas. Šiuo savo šieno vežimu jis žymiai viršijo jam skirtą atlikti valstybei šieno privalomųjų pristatymų normą.

Pandėlio valsčiaus valstiečių įvykdžiusių ir viršijusių metinę šieno prievolės normą, yra ir daugiau, kaip, pav., drg. Kiburys (Raikėnų km.), Iškamas Pov. (Papilio km., pristatęs virš plano 180 kg), Milvydas J. (Stanionių km.) ir kiti.

Nors Panemunio valsčius šiame reikale žymiai labiau atsilieka už Pandėlio valsčių, bet šia irgi yra nemažas skaičius valstiečių, kurie atliko šieno privalomuosius pristatymus, pav., Janūnas (Mikoliškio km.),

Kubilienė (Vilkolių km.), J. siūnas (Vilkolių km.) ir kiti.

Noris tarti keletą žodžių apie patį šieno priėmimo punktą, kuriame darbas vyksta gana lėtai, nes pasireiškia žmonių trūkumas. Reikėtų Pandėlio šieno priėmimo pto vedėjų drg. Lisinskui į tai atkreipti rimtą dėmesį, kad valstiečiai atlykė šia su šienu, būtų greičiau gana ilgokai laukia, ir tuo situokdo jiems taip brangus laikas. Šieno priėmimą reikėtų būtinai paspartinti, nes tam galimybės yra. Štai, pav., kad ir tą pačią dieną buvo kreiptasi paramos į Pandėlio valst. komjaunimo organizaciją, kurios nariai tuoj pat atėjo į talką, ir šieno priėmimas žymiai paspartėjo. Be to, drg. Lisinskas turi parodyti daugiau energijos, kad suvertbaugis prie darbo pakankamą kiekį darbininkų.

(Mūsų koresp.)

BOLŠEVIKŲ PARTIJA VALDŽIOJE

(Pasikalbėjimo apie tretįjį VKP(b) istorijos etaps 10-ji dalis)

(Pabaiga)

Tuo metu, kai Tarybų Sąjunga sėkmingai vykdė antrąjį Stalininį penkmetį, kapitalistiniame pasaulyje vis daugiau ir daugiau brenė įvykių. 1937 metų pabaigoje, nepėjus atsigausti nuo 1929-1933 m. m. krizės, kapitalistinės šalys vėl atsidūrė naujos ekonominės krizės akivaizdoje. Ryšium su šiuo, agresyvioji imperialistinės šalys žymiai padidino kovą dėl pasaulio perdalijimo, svetimų, silpnai apgintų šalių užgrobtimo bei pavergimo. Italijos užpuolimas prieš Abesiniją, Vokietijos įsiveržimas į Austriją bei jos pagrobimas, smūgis Čekoslovakijai, Italijos bei Vokietijos karinė intervencija Ispanijoje, Japonijos įsiveržimas į Centrinę Kiniją — visa tai kalbėjo, kad naujas karas jau prasidėjo. Ji pradėjo fašistinės šalys patai-

kavo Anglijos, Prancūzijos, JAV valdantiems reakciniamsluoksniams, kurie tikėjosi, kad toji agresorių nevaržymo politika, arba „nesikišimo“ politika leis jiems patiems išvengti grėsmės iš Vokietijos, Italijos ir Japonijos pusės ir nukreipti Vokietijos — Italijos — Japonijos imperializmo jėgas prieš TSRS.

Atsižvelgdama į kylantį karo pavojų, bolševikų partija ir tarybinė valdžia ėmėsi visų priemonių agresoriams pašalinti, tolesniam karo plitimui, naujiems puolimams prieš mažiausias šalis išpėti, puolimui prieš TSRS išpėti ar bent jo laikinai išvengti su tikslu laikinti laiką.

Tai sumetimais TSRS įstojo į Tautų Sąjungą. Tuo pat metu tarybinė vyriausybė sudarė eilę savitarpinės pagalbos sutarčių su Prancūzija, Čekoslovakija. Su Mongolijos Liau-

Stalinas tuomet išskėlė šokį „kadrai nutemia viską“.

Partija sėkmingai susidorėjo su šiuo nauju uždaviniu. Čia didžiulį vaidmenį suvaidino tai, jog partija, draugo Stalinio iniciatyva, laiku parėmė puikų masinį judėjimą — stachanoviečių judėjimą, kuris buvo atsilepimu į draugo Stalinio kvietimą.

Stachanoviečių judėjimo išsiplėtimas, antrojo penkmečio plano priešlaikinis įvykdymas, kolektyvinių ūkių santvarkos sustiprėjimas kaime — sudarė sąlygas naujam darbo žmonių medžiaginės gerovės kultūros kilimui. Žymiai padidėjo realūs darbininkų ir tarnautojų uždarbis. Vis daugiau ir daugiau kolektyvinių ūkių tapo patvirtiniais ūkiams. Štūriai pakilo gyventojų kultūrinis lygis. Šalyje įvyko kultūrinė revoliucija. Bolševikų partijos atlikto milžiniško darbo pasekoje, įveikus nematytus sunkumus ir

dies Respublika, nepuolimo sutartį su Kinija ir t. t. Dėka šių priemonių, Tarybų Sąjunga galėjo tęsti savo darbą toliau keldama pramonę bei žemės ūkį. Partijos generalinės linijos nepalenkiamo pravedimo pasekoje antrojo penkmečio planas buvo įvykdytas iki 1937 metų balandžio mėn. 1 dienos, t. y. per keturis metus ir tris mėnesius. Uždavinys — rekonstruoti liaudies ūkį šių dienų technikos baze — taip pat buvo sėkmingai išspėstas.

Bolševikų partijai iškilo svarbiausias organizacinis uždavinys, kuris buvo draugo Stalinio iškeltas dar 1935 metais, — uždavinys paruošti ir išauklėti gausius kadrus, išmokusius naudotis technika. Šio uždavinio neišspėstus, nebuvo galima žengti pirmyn. Atsižvelgiant į tai, draugas

bei kultūros kuryboje gentai Lenino bei Stalinio nurodymų pravedimo pasekoje — Tarybų šalis iki 1936 metų visškai pakito. Socialistinė sistema negalėjo visose liaudies srityse. Socialistinė visuomeninė nuosavybė išgalėjo kaip nepajudinamas pagrindas naujos socialistinės santvarkos. Tarybų Sąjungoje negrįžtamai diego krizė, skurdas, nedarbas. Susidarė visos sąlygos, reikalingos visų tarybinės visuomenės narių pasiturinčiam bei kultūringam gyvenimui.

Atitinkamai pakito TSRS gyventojų klasinė sudėtis. Eksploatatorių klasės buvo likviduotos. Darbininkai, valstiečiai, inteligentija socialistinės kurybos metais iš pagrindų pasikeitė. TSRS darbininkai ir valstiečiai tapo tikraisiais socialistinėmis klasėmis, tarybinės, socialistinės visuomenės klasės, kokių dar nepažino istorija. Tarybinė

...išėjusi naujakurių susi-
...mū apskrityje iš-
...daug klaidų ir trūkumų,
...žemės komisijų,
...žemės įstatymą. Siuo-
...susrinkimuose naujakuriai
...nėdriai nurodė, kaip buožės
...kai kurias žemės komi-
...o jos, dėl blogo save
...mo, prileido prie stam-
...klaidų, kurios buvo pada-
...vykdant žemės reformą.
...liti tieji trūkumai ir klai-
...kai parodė ir tą faktą,
...žemės komisijų sąstata-
...pat nebuvo atitinkamai
...nuomotas, kas leido 'buožė-
...ma elementams prisidengti
...žemės reformos. Šiuos iš-
...tus trūkumus bei padary-
...klaidas visos mūsų parti-
...ir tarybinės organizacijos
...žėmė už visiškai teisingas ir
...reikiuose savo nutarimuo-
...pasidėjo artimiausiu lai-
...visa tai pašalinti.
...gerai suprato ir įvertino vi-
...iškelius trūkumus Obelių
...partinė organizacija.
...tuojuo po praėjusio susi-
...tikimo, kuris aiškiai nurodė
...trūkumų priežastis,
...vymintasi atitinkamų žygių
...smal padėdžiai sutvarkyti.
...belių valsčiaus vykd. komi-
...visas iškelias klaidas,
...vykusias vykdant žemės iš-
...tymą, pradėjo atitaisyti pra-
...dant nuo pačios komisijos
...sąstato suformavimo, i-
...žemės komisija (traukiant nauja-
...kurius ir priedininkus, gavu-
...šios žemės iš Tarybų valdžios,
...kurie tikrai gins darbo žmo-
...nių interesus. Naujai sudaryta
...žemės komisija iš pirmųjų die-
...jų stvėrėsi darbo, kad tinkam-
...ai įgyvendintus žemės įsta-
...tymą kaimo. Obelių žemės ko-

misija teisingai pradėjo savo
darbe, paimdama įskaiton vi-
sus buožių ūkius, peržiūrėda-
ma apkarpytų ūkių žemes, ar
jie yra apkarpyti tikrumoje ir
teisingai, ar tik ant popierio.
Žemės komisija taip pat per-
žiūrėjo visus naujakurių ir
valstiečių skundus, kurie bu-
vo pateikti valsč. vykd. komi-
tetui dėl vienokių ar kitokių
esamų skriaudų iš buožių
ar kitų asmenų pusės. Neblo-
gai veikia ir Juodupės žemės
komisija; ji jau suspėjo patik-
rinti daug iškeltų klaidų ir jas
pašalinti. Žemės komisija taip
pat išvažiavo į vietas, kur
reikalinga daryti žemės per-
tvarkymą, ir ten vykdė žemės
reformą, o taip pat padeda
naujakuriams pilnai įsikurti
savo žemėse.
Bet, deja, ne visų valsčių
žemės komisijos aktyviai pake-
rino savo darbą. Rokiškio valsč.
žemės komisija, nors ir pradė-
jo pamažu žemės pertvarkymą,
bet, kad pilnai peržiūrėtų, kaip
valsčiaus naujakuriai įsikara-
savo sklypuose, kokias jie turi
gyvenimo sąlygas, į tai visiškai
neatkreipė dėmesio. Dar ir
dabar Palušnių km. buožė Dir-

žys tebevaldo erdvius savo
namo kambarius, o naujakuris
Paškevičius teturi vieną maži-
tį kambariuką. Tokių reiškinų
yra ir daugiau. Rokiškio valsč.
žemės komisija apsiribojo vien-
tikta žemės pertvarkymu, pa-
likdama nuožalyje patį svarbiau-
sį reikalą, kaip, pav., valstie-
čio išsikurimą duotoje žemėje ir
pan.
Negeriau dirba ir Panemu-
nio žemės komisija. Ji atitaiso
tikta tas klaidas, kurios buvo
ryškiai iškeltos per valsčiaus
naujakurių susirinkimą, o tokių
klaidų, kurios nebuvo iš-
keltos į akštę, — žemės komi-
sija pati nesima jokios inicia-
tyvos, kad jos būtų pašalintos.
Rokiškio ir Panemunio valsč.
vykdomieji komitetai turėtų
rimčiau atkreipti dėmesį į žemės
komisijos darbą. Nepatei-
sinamas yra skundas, kad trū-
kia matininkų ir pan. Be to,
ir pačios valsčių žemės komi-
sijos turi parodyti kuo dau-
giau veiklos, kad visi tie tra-
kumai, visi tie nesklaidumai,
kurie buvo pasireikėję iki vals-
čių naujakurių susirinkimų,
būt nedelsiant pašalinti. O tą
padaryti reikia kuo greičiau.

Pavyzdingas pagalbinių ūkis

Rokiškio odų apdirbimo dirb-
tuvai priklausęs pagalbinių
ūkis yra vienas pavyzdingiausių
mūsų apskrityje. Iki šio
laiko šiame pagalb. ūkyje jau
yra atlikta visa eilė darbų. Štai,
pav., pilnai įvykdyti pudy-
mo arimo darbai, nupiaua-
tas ir suvežtas šienas, nukirs-
tas visas rugialis apšėtas plo-
tas.
Šis pagalbinis ūkis turi 2
karves, nuo kurių turėjo vals-

tybei pristatyti 700 l. pieno.
Iki š. m. liepos mėn. 25 d.
pieno privalomuosius pristaty-
mus minėtas pagalb. ūkis įvyk-
dė visu 100%.
Visa tai rodo, kad Rokiškio
odų apdirbimo dirbtuvėi pri-
klausančiam pagalbiniame ūky-
je darbai vyksta sparčiai, pa-
vyzdingai, ko linkėtina ir ki-
tiems mūsų apskrities pagalb.
ūkiams.
K. Stašys.

jėgą, kuri sugebėjo įveikti bet
kurios sunkumus. Laikydama
sami Lenino bei Stalino nuro-
dymų, partija saugojo savo
gretą grynumą bei monolitišku-
mą. Tik dėka to, jog partija laiku
ir negalėdama demaskavo
bei įvyko daug visokių oportu-
nistų, dėka to, jog ji laiku su-
triuškino prakeiktus liaudies
priešus — trockininkus, zinov-
jėvininkus, bucharininkus, įvai-
rius buržuazinius nacionalistus,
— partija galėjo išsikvoti tą
didžiausiąjį masių pasitikėjim-
ą, be kurio nebūtų imanoma
socializmo pergalė mūsų šaly-
je. Svarbiausioji mūsų pasise-
kimų sąlyga buvo ta, jog parti-
ja nuolat buvo glaudžiai su-
sijusi su masėmis. Ji neutrū-
ko nuo masių ir neatsiliko nuo
jų. Ji jautriai klausėsi masių
balsą, mokė jas ir pati iš jų
mokėsi. Partija nenulistamai
vystė masėse iniciatyvą bei
kūrybingumą, kėlė jų sąmonin-
gumą, burė jas ir įkvėpė

jas. Kaip tik šioje dirvoje iš-
augo tasai pasitikėjimas parti-
ja ir tasai susibūrimas apie
ją, kurie partijai ir tarybinėi
valdžiai suteikė ypatingą jėgą.
Tokios yra svarbiausios bol-
ševikų partijos istorinių perga-
lų priežastys — po to, kai ji,
partija, paėmė valdžią. Tų per-
galų didingumą tarybinė liau-
dis patikrino ugnyje Tėvynės
karo prieš vokiškuosius fašisti-
nius grobikus ir japoniškuo-
sius imperialistus. To karo ei-
džiūsiųjų masių pasitikėjim-
as, be kurio nebūtų įmanoma
socializmo pergalė mūsų šaly-
je. Svarbiausioji mūsų pasise-
kimų sąlyga buvo ta, jog parti-
ja nuolat buvo glaudžiai su-
sijusi su masėmis. Ji neutrū-
ko nuo masių ir neatsiliko nuo
jų. Ji jautriai klausėsi masių
balsą, mokė jas ir pati iš jų
mokėsi. Partija nenulistamai
vystė masėse iniciatyvą bei
kūrybingumą, kėlė jų sąmonin-
gumą, burė jas ir įkvėpė

Kai energingai dirbama

(Pavykes vakaras Suvainiškėje)

Š. m. liepos mėn. 25 d. Su-
vainiškėje (Panemunio valsč.)
vietos jaunimo saviveiklos bū-
relis, suorganizuotas ir vado-
vaujamas energingo ir darbš-
taus vadovo Rokiškio bern.
gimnazijos VIII sios klasės mo-
kinio Raugelės Vlodo, surengė
viešą vakarą su įdomia prog-
rama. Pirmiausia buvo suvai-
dinta 3-jų veiksmų komedija
„Krikštomėša Julė iš Viniaus“,
o po to atlikti tautiniai šokiai
ir padainuotos kelios liaudies
dainelės. Vėliau įvyko šokiai.
Suvainiškio apylinkės jaunim-
as ir kiti gyventojai šiuo va-
karu parodė gana didelį susi-
domėjimą, todėl nenustabu,
kad į salę, kurioje buvo atlieka-
ma programa, net nebetilpo vi-
si susirinkusieji. Pats vakaras
praėjo sklandžiai, nuotaikingai.
Nors vakarui buvo pasirušta
per trumpą laiką (dvi ir pusė

savaitės), tačiau dirbent su-
pasiryžimu, energija, tarpusa-
vio susiklausymo dvasioje,
tikslas buvo atsiaktas. Iš ge-
resniųjų saviveiklos būrelio
artistų tenka paminėti drg.
Šarkišnėlį Bronių (mine-
toje komedijoje vaidinusių advo-
katą Tomarą), Jasiūną Alf.
(vagio Švikšto rolėje) ir Bul-
vaitę Eleną (krikštomėšos ro-
lėje).
Š. m. rugpjūčio mėn. 4 d.
šis Suvainiškio saviveiklos bū-
relis su ta pačia programa
vyks į Panemunį, Linkėtiną ir
toliau Suvainiškio jaunuliams
— saviveiklos būrelio nariams
— su nemažėjančia energija
darbuotis, varant kultūrinę
vaga apylinkės gyventojų tar-
pe, o taip pat į būrelio narius
pritraukiant kuo platesnes jau-
nimo eiles.
(Mūsų koresp.).

Aleknų klubo skaityklos veikla turi pagerėti

Juodupės valsčiaus Aleknų
klubas skaitykla ilgą laiką Ro-
kiškio apskrityje buvo plačiai
žinoma kaip gerai savo darbą
galima laikyti tą faktą, kad
pastatęs apylinkės kultūros —
drg. Ginotis mažai kreipia dė-
mesio į savo d'đįjį pagalbini-
ninką — skaityklos tarybą, ku-
mokyti Alf. Mulvinas, sutelkęs
iš apylinkės energingą skaityk-
los tarybą, visai gerai organi-
zavo skaityklos darbą tiek agit-
masinėje darbe, tiek ir kultū-
rinio darbo srityje. Prie skai-
tyklos buvo suorganizuotas ir
gerai veikė valdybos megejų
ratelis, jau ne kartą su pasi-
tenkinimu visuomenės sutiktas
scenoje. Pramoga metu buvo
skaitomos paskaitos, daromi
aktualūs pranešimai. Iš klubo
skaityklos tarybos narių tarpo
iškilio visai neblogų agitatorių,
kaip, pav., drg. drg. R. Geido-
nas, Jodelis, Pakarna ir kt.
Prie skaityklos buvo pradėta
organizuoti priemones apylin-
kės jaunimui į sportinę veiklą
įtraukti. Žodžiu tarisiant, Juodu-
pės valsč. Aleknų klubo skai-
tyklos veikla netolimoje pra-
eityje tikrai galėjo būti pa-
vyzdžiui kitoms apskrities klub-
ams skaitykloms. Deja, reika-
džiau susibūrė apie bolševikų
partiją ir apie savo genialųjį
vadą draugą Staliną. Toji bol-
ševikų partijos ir tarybinės
liaudies vienybė, taip ryškiai
pademonstruoti Tėvynės ka-
re, yra pasisekimo laidas spren-
džiant pasaulinį istorinį tary-
binės liaudies uždavinį — su-
kurti komunistinę visuomenę
mūsų šalyje.
A. Murachtanovas.

be, ir to rezultata, skaityklos
veikla kaskart palaipsniui smun-
ka. Svarbiausia to priežastim
žinoma kaip gerai savo darbą
galima laikyti tą faktą, kad
drg. Ginotis mažai kreipia dė-
mesio į savo d'đįjį pagalbini-
ninką — skaityklos tarybą, ku-
ri daug jam padėtų vėl sie-
kiant skaityklą pakelti į buvu-
sį aukštumą. Būtina yra at-
gaivinti darbą su valdybinin-
kais, kurių suruošiamos pra-
mogos būtų gera priemonė ve-
dimui politmasinio bei agitma-
sinio darbo. Pasinaudojant pa-
rankiomis sąlygomis, skaitykla
dabar gali organizuoti pramo-
gas lauke — gegužines. Aišku,
be programos ir plano pati
pramoga negalėtų turėti pli-
nos vertės. Todėl reikalinga
dirbti planingai, neužsidarius,
daugiau bendraujant su taryba,
su jaunimu, su visuomene.
Drg. Ginotis turi nedelsiant
pasirūpinti savo vadovaujamos
klubo skaityklos darbo pageri-
nimu. O tai reikalinga daryti
kuo skubiau, kol dar skaityk-
los veikla netolimoje pra-
eityje tikrai galėjo būti pa-
vyzdžiui kitoms apskrities klub-
ams skaitykloms. Deja, reika-
džiau susibūrė apie bolševikų
partiją ir apie savo genialųjį
vadą draugą Staliną. Toji bol-
ševikų partijos ir tarybinės
liaudies vienybė, taip ryškiai
pademonstruoti Tėvynės ka-
re, yra pasisekimo laidas spren-
džiant pasaulinį istorinį tary-
binės liaudies uždavinį — su-
kurti komunistinę visuomenę
mūsų šalyje.
A. Murachtanovas.

Rokiškio tarybinis ūkis pradėjo rugiapūtė

Šiomis dienomis Rokiškio ta-
rybinio ūkio skyruose prasidė-
jo rugiapūtė. Iki liepos mėn.
31 d. nukirstas 10 ha rugių
plotas.

Tarybinio ūkio vadovybė de-
da visas pastangas, kad rugių
kirtimo darbai būtų užbaigti
kuo trumpiausiu laiku.

Paryžiaus Taikos Konferencijoje

PARYŽIUS, liepos mėn. 29 d. (Tass'o spec. koresp.). Šiandien Liuksemburgo rūmuose buvo atidaryta Taikos Konferencija, pašaukta apsvaistinti taikos sutarčių su Italija, Rumunija, Bulgarija, Vengrija ir Suomija projektus.

Rūmų frontone puošia 21 tautos vėliava. Delegacijos, lydimos ekspertų, bendradarbių, o taip pat žurnalistų, atvyko į Paryžių iš visų žemės rutulio kampų, kad dalyvautų konferencijos darbe. Nedidelė salė, papuošta pauksintais papuošalais, freskomis ir marmurinėmis Prancūzijos valstybinių veikėjų statulomis, yra permaža visiems atvykusiems į konferenciją. Dėl to lėjimas į salę griežtai apribotas.

16 val. posėdžių salėje pasirodė valstybių, atstovaujantių Užsienio Reikalų Ministrų Taryboje, delegacijų galvos: konferencija nutaria pakviesti V. M. Molotovas, Birssas, Etiopijos, Bido, o taip pat kiti delegacijos vadovai.

Prancūzijos ministras pirminkas pakyla į tribūną. Bido prancūzų tautos vardu pasveikina sąjungininkų ir drangiškų tautų delegacijas, atvykusias pokarinės taikos sutvarkymui. Jis reikią įsitikinimą, kad 21 šalies atstovai įveiks sunkumus, esančius jų kelyje.

Prancūzijos vyriausybė įsitikinusi, pareiškė Bido, kad pilnatinai įsijamonusi savo atsakomybę Paryžiaus Konferencija sėkmingai atliks sunkų uždavinį, tekusį jos valiai.

Po įžanginės Bido kalbos konferencija pradeda spręsti eilę organizacinių klausimų. Laikinoju konferencijos pirminku — tol kol bus patvirtintos procedūros taisyklės, išrinktas Bido. Laikinoju generaliniu sekretorium — Fuk Diupark (Prancūzija). Po to konferencija nutaria pakviesti Paryžiuje esanti Sąjungačių Nacijų Organizacijos generalinį sekretorių poną Triugve Li

kaip garbės svečią. Bido siūlo sudaryti mondon komisiją, į kurią įeitu atstovais 7 valstybių, — Australijos, Baltarusijos TSR, Brazilijos, Kairijos, Olandijos, Etiopijos ir Čekoslovakijos. Pasiūlymas priimamas.

Toliau Bido siūlo sudaryti komisiją procedūros klausimams iš visu delegacijos atstovų. Ši komisija turit apsvaistinti Užsienio Reikalų Ministrų Tarybos paruoštasias procedūros taisykles.

Konferencija pripažino, jog komisijos procedūros klausimams posėdžiai neturi įvykti lygiagrečiai su plenariniais posėdžiais. Buvo nutarta, kad komisija susirinks ryt 10 val. ryto ir pati nustatys savo darbo tvarką. Plenarinis posėdis įvyks 16 val. Artimiausieji plenariniai konferencijos posėdžiai bus paskirti bendrai diskusijai.

(ELTA).

SPORTO GYVENIMAS

Karinio Jūrų Laivyno Dienos roga, liepos mėn. 28 d., Rokiškį buvo atvykusios Subačiaus ir Kupiškio miestų krepšinio rinktinės, kurios susitikio su Rokiškio m. rinktine. Rungtynės prasidėjo 15 val. Pirmiausia susitikio Rokiškis — Subačius. Po aštrokos kovos rungtynės pelnytai laimėjo Rokiškio rinktinė rezultatu 33:14 (22:3). Po 30 min. pertraukos įvyko antrosios ir kartu revanšinės krepšinio rungtynės tarp Rokiškio ir Kupiškio rinktinių. Šį kartą Kupiškis atvyko sustiprintoje sudėtyje, o, be to, rokiškietiams teko žaisti antrąsias rungtynes, dėl to kupiškietiai tikėsi atsirevanšuoti, bet, dešnėpavyko. Rokiškietiai, net ir nuvargę, bet sukojė tūmial geriau, negu pirmosios rungtynėse. Po gražios kovos rungtynės laimėjo Rokiškio komanda rezultatu 65:34(30:14).

Atsakingas redaktorius
P. Griškevičius

SKELBIMAI

Rokiškio Liaud. Teisėjas Laid. Teisėjas

Laid. Teisėjas

Rokiškio Liaud. Teisėjas Laid. Teisėjas

Laid. Teisėjas

Nuo š. m. mokslo metų pradžios priimami mokiniai į šias medicinos vidurines mokyklas: akušerių 3 metų mokykla, medicinos farmaceutų (vaistinininkų) 3 metų mokykla, med. seserų 2 metų mokykla, med. laborantų 2 metų mokykla ir dantų technikų 2 metų mokykla.

Į minėtas vidurines medicinos mokyklas priimami visi TSRS piliečiai, abiejų lyčių, nuo 15—35 metų amžiaus, baigę gimnaziją, gimnazijos arba tolygios mokyklos 4 klases.

Norintieji įstoti į vidurines medicinos mokyklas, platesnių informacijų gali gauti Rokiškio apskr. sveikatos apsaugos skyriuje (Rokiškis, Vytauto D-jo g-vė Nr. 36, telef. 13).

Rokiškio apskr. sveikatos apsaugos skyriaus vedėjas

(ELTA).

1946—47 mokslo metais Rokiškio Suaugusių Progimnazijoje veiks penktos (5) klasės.

Pareiškimai į visas klases priimami nuo 8. m. rugpjūčio mėn. 1 iki 25 d. Prie pareiškimo reikią pridėti išeitojo mokslo pažymėjimą ir metrikus. Į I-ją 28 d. d. klase mokslieivai, baigę 4 pradžios mokyklos skyrius, priimami be egzaminų.

Įstojamieji egzaminai prasiidės 8. m. rugpjūčio mėn. 26 d. Egzaminų pataisų laikymas 18 visų dalykų įvyks rugpjūčio 27 d.

(ELTA).

Suaug. Progimnazijos direktorė

Pagal LTSR Ministrų Tarybos ir LKP(b) CK nutarimą, Rokiškio apskrityje yra įsteigiama Gyvulių Paruožų Kontora „Zagotskot“.

Nuo šių metų liepos 26 d. „Zagotskot“ pradėjo supirkinti gyvulius. Nuo tos pat dienos „Maistas“ gyvulių dagiau nesupirkinėja, tik, laikinai, veiks „Maisto“ Pandėlio supirkimo skyrius.

Visais reikalais, liečiančiais gyvulių pristatymą, kreiptis į Rokiškio „Zagotskot“, Rokiškis, Respublikos g-vė Nr. 3.

Amatininkų dėmesui! Steigiamoms Juodupės valsč. Liaudies Švietimo Skyriaus dirbtuvėms skubiai reikalingi staliniai, mūrininkai, siuvėjai, batusiuviai ir kiti specialistai. Uždarbis geras. Kreiptis į Juodupės valsč. Liaud. Švietimo Skyrių.

Juodupės valsč. Liaudies Švietimo Skyriaus vedėjas

Valst. Žemės Ūkio Mašinų fabrikui „Plūgas“ Rokiškioje reikalingi specialistai: šaltkalviai, kalviai, tekintojai ir kt. metalo apdirbimo darbininkai, paprasti darbininkai, moterys prie presavimo mašinų ir mokiniai.

Kreiptis kiekvieną darbo dieną nuo 8 iki 17 val. pas fabrikos direktorių.

F. JUODELĖ
Fabriko „Plūgas“ direktorius

Į Rokiškio Berniukų ir Merimamų 8. m. rugpjūčio mėn. 1 iki 25 d. Prie pareiškimo reikią pridėti išeitojo mokslo pažymėjimą ir metrikus. Į I-ją 28 d. d. klase mokslieivai, baigę 4 pradžios mokyklos skyrius, priimami be egzaminų.

Įstojamieji egzaminai prasiidės 8. m. rugpjūčio mėn. 26 d. Egzaminų pataisų laikymas 18 visų dalykų įvyks rugpjūčio 27 d.

Gimnazijų direktoriai

Svarbiausiųjų vokiečių karinių nusikaltėlių procesas Niurnberge

NIURNBERGAS, liepos mėn. 23 d. (Tass). Šiandien rytiniame posėdyje Tribunolas išklausė baigiamąją prancūzų kaltinimo kalbą. Ją pasakė vyriausias kaltintojas nuo Prancūzijos Šampetje de Reb ir Šarl Diubas.

Devynis mėnesius, — pareiškė Šampetje de Reb šioje tribūnoje mes atkuriam savo atmintyje pastarųjų 15 metų istorijos įvykius. Vokiečių archyvai, kurių hitlerininkai nespejo sunaikinti prieš savo pralaimėjimą, atidengė savo paslaptis. Buvo išklaustyti gausūs liudininkai, kurių parodymai būtų likę nežinomi istorikams, jeigu ne šis procesas. Dėl šio proceso ateities istorikas lygiai taip kaip ir šių dienų metraštininkas sužinos tiesą apie tragiklausios istorijos laikotarpio politinius, diplomatinus ir karinius įvykius. Kad hitlerininkų sukurtosiose koncentracijos stovyklose žuvo 15 milijonų žmonių kaltintojas konstatuoja, kad šis masinis žmonių naikinimas yra vieša šurplausių išraiškų politikos, kurią vykdė teisiameji.

Apibūdindamas teisiųjų kaltę, kaltintojas pareiškia:

— Tiesa yra ta, kad visi jie pūiklai žinojo hitlerinę doktriną, kadangi visi jie dalyvavo jos paruošime. Jiems buvo pūikliai žinoma, prie kokių baisininkų nusikaltimų ši doktrina prives jų šaltinukus ir tuos, kurie ją įgyvendins. Jie — teisiameji — pasiėmė atsakomybę už tai, kadangi turėjo šios materialinę ir moralinę naudą. Bet jie tvirtai tikejo, kad pasilikis nenubaustais, nes buvo tikri dėl savo pergalės, buvo tikri, kad triumfuojančios jėgos aktyvaizdoje neiškils teisingumo klausimas. Jie įtikinėjo save, kad lygiai taip, kaip tai tiko įvyko po 1914 m. karo joks tarptautinis teismas niekuomet negalės jų nubausti. Jė apsiriko!

„Tasai faktas, jog okupacinė policija suėmimus vykdė draugė su buvusiais gestapo žandais, nurodoma pranešime, patvirtinta žmonėse susidariusia nuomone, kad hitlerininkai Korintijoje naudojasi didesniu valdžios organų palankumu, negu demokratiškai nusiteikę slovenai, kurie dabar taip pat persekiojami, kaip ir išizmo metu. Korintijos padėtis la-

baudinti tokie faktai: slovenų reacionieriai pravedė Velikovace susirinkime, kuriame reikalavo iš okupacinių valdžios organų ginklų ginklų toms dalims sukurti. Korintijos slovenai reikalauja kuo greičiau prijungti Slovėnijos Korintiję prie Jugoslavijos, kad žmonės, pagaliau, gautų laisvę bei teisę, dėl kurių jie taip atkakliai kovojo, nepaisydami jokių aukų“.

Toliau prancūzų kaltinimo kalbą sakė Jubas.

Kreipdamasis į Tribunolo narius, kaltintojas pareiškia: — Visi teisiameji, kaip „nacional socialistų partijos“ vadovai ir buvusieji valstybės vadovai atsako už tai, kad jie sugalvojo ir įvykdė šiuos nusikaltimus. Jų dalyvavimai šiuose nusikaltimuose yra jų asmeninė kaltė, kuri negali būti pridengta kokia nors asmenine neliečomybe. Jie turi būti nubausti. Žinoma, teisiameji kaltumo laipsnis tam tikru mastu skirtingas, bet

(ELTA).

Padėtis Korintijoje

BELGRADAS, VII. 23 d. (Tass) Liaikraščiai skelbia TANJUG-o agentūros pranešimus apie pastaruosius įvykius Korintijoje. Pastaruosiu metu, kalbama pranešime, Korintijos okupaciniai valdžios organai, vietinės žandarmerijos palikomi, suėmė didelį skaičių slovenų, aktyviai kovojusių karo prieš fašizmą metu. Suimdami slovenus, žandariai apiplėbė jų butus.

Turima žinių apie daugelio

slovenų suėmimus kituose Korintijos rajonuose.

„Tasai faktas, jog okupacinė policija suėmimus vykdė draugė su buvusiais gestapo žandais, nurodoma pranešime, patvirtinta žmonėse susidariusia nuomone, kad hitlerininkai Korintijoje naudojasi didesniu valdžios organų palankumu, negu demokratiškai nusiteikę slovenai, kurie dabar taip pat persekiojami, kaip ir išizmo metu. Korintijos padėtis la-

(ELTA).

Suaug. Progimnazijos direktorė